

for a living planet®

WWF Denmark
Svanevej 12
2400 Copenhagen NV
Denmark

Tel. +45 35363635
wwf@wwf.dk
www.wwf.dk

Høringsvar vedr. kommissorier for VSB og VVM redegørelse for titaniumprojektet ved Pituffik

Til Råstofstyrelsen, Postboks 930, 3900 Nuuk

mlsa@nanoq.gl (med kopi til isjin@nanoq.gl og eamra@nanoq.gl)

15. maj 2017

WW Verdensnaturfonden takker for muligheden for, at få indsigt i og også kommentere på kommissorium for henholdsvis Vurdering af den Samfundsmæssige Bæredygtighed (VSB) og Vurdering af Virkninger på Miljøet (VVM) for titaniumprojektet ved Pituffik.

Vi bifalder forhøringer om råstofaktiviteter fordi det giver befolkningen en tidlig viden om projekter i deres nærområde og også en mulighed for at give input til, hvad en licenshaver skal undersøge før de får lov til at udvinde råstoffer. Men for os som høringspart er udfordringen, at det materiale der lægges ud i høring kun er en kort projektbeskrivelse og en skitse til, hvad man vil undersøge. Hvis de forundersøgelser og baseline studier licenshaveren allerede har udarbejdet blev offentliggjorte også ville vi have en mulighed for at være mere kvalificerede i vores høringssvar. Lige nu kan vi kun komme med et kvalificeret gæt på hvad udfordringerne ved projektet kan være. Selv basale oplysninger om hvilke skadelige stoffer det titaniumholdige sand indeholder mangler i materialet.

Titaniumprojektet vurderes umiddelbart at være et mindre råstofprojekt. Aktiviteterne omfatter enten opgravning af tørt materiale fra stranden med bulldozere og gravemaskiner eller optagning af vådt materiale fra havbunden langt stranden med sandsugere eller gravemaskiner på pramme. Materialet oparbejdes ved hjælp af magnetisk separation, oplagres og fragtes fra licensområdet med fragtskibe.

for a living planet®

Årlig produktion ventes at kunne nå 400.000 tons ilmenite koncentrat årligt i op til 30 år. Der vil være behov for 5-8 anløb med fragtskib årligt for at få koncentrat fragtet væk og få forsyninger til minen. Minen ventes at kunne beskæftige 60-100 medarbejdere i driftsfasen.

Trods titaniumprojektets begrænsede størrelse og manglende brug af kemikalier til oprensning vil projektet have lokale konsekvenser i form af forstyrrelser i selve mineområdet, oplagring af fuel til maskiner og øget sejlads til og fra området. To forskellige scenarier beskrives – et scenarie med produktion på land og et med produktion fra et skib – men på det foreliggende grundlag er det ikke muligt at vurdere hvilket scenarie, der vil være mindst indgribende for natur og miljø.

Licensområdet ligger mellem to økologisk vigtige områder i Nordgrønland. Umiddelbart udenfor licensområdet ligger Nordvandspolyniet/Pikialasorsuaq, der er det mest produktive polynie (åbentvandsområde) i Arktis. Området omfatter habitater for isbjørn, hvalros, grønlandshval, hvidhval, narhval og en række havfugle, herunder lunde, polarlomvie, edderfugl og ismåge. Nordvandet er anerkendt som et af blot to særligt økologisk og biologisk vigtige områder i Grønland (de såkaldte SUPER-EBSAer) og vurderes i en nyere rapport fra DCE og Grønlands Naturinstitut som ganske sårbart overfor shipping¹. Syd for licensområdet ligger Melvillebugten, der i dag er beskyttet imod gennemsejling fordi området er kritisk habitat for narhval gennem sommeren og isbjørn gennem vinter og forår. Melvillebugten er derudover en vigtig korridor for hvaler og havfugle på træk.

Med initiativ fra ICC er der nedsat en fælles grønlandsk/canadisk kommission – Pikialasorsuaq kommissionen – der netop nu er i gang med at konsultere befolkningen, der lever på begge sider af Nordvandet om hvorledes en lokal strategi for beskyttelse og forvaltning af Nordvandet kan se ud². WWF opfordrer til, at selskabet indleder en dialog med kommissionen med henblik på at få klarlagt hvorledes man bedst sikrer, at projektet udvikles til gavn for lokalbefolkningen. En pressemeddelelse, der fulgte kommissionens konsultationer på den canadiske og grønlandske side af Nordvandet sidste år, fremhæver det fællestræk at man på tværs af regionen er bekymrede for konsekvenserne af klimaforandringerne, men også konsekvenserne af ny industri og de afledte aktiviteter, herunder shipping.

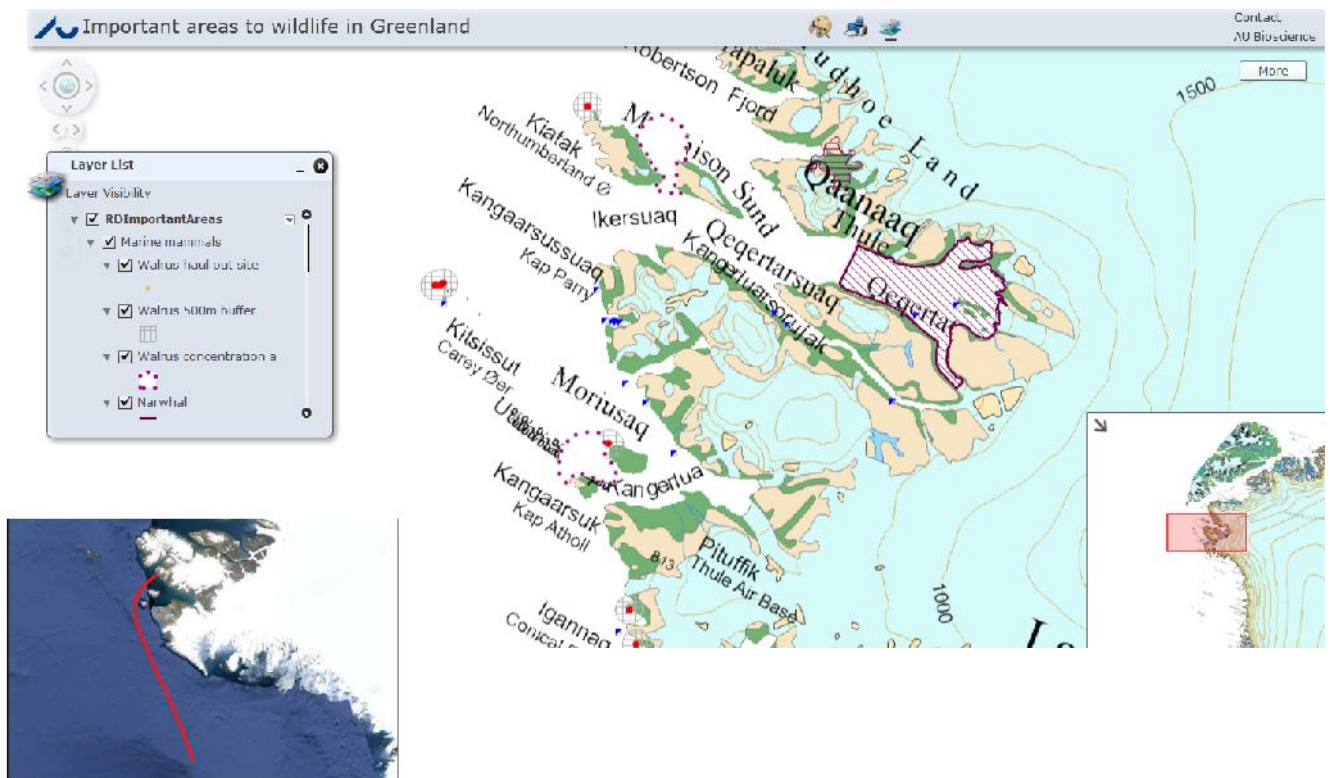
---

¹ <http://www2.dmu.dk/Pub/SR43.pdf>

² <http://arcticjournal.com/press-releases/2559/canadian-and-greenland-inuit-call-inuit-management-region-and-free-access-travel>

WWF bemærker, at det af kommissorium for VVM redegørelsen fremgår, at man vil beskrive konsekvenserne af projektet indenfor licensområdet og i det nærliggende havområde, der vil blive påvirket af sejlads til og fra minen.

Umiddelbart udenfor licensområdet ved øen Appat er et område, der er vigtigt for Baffinbugt bestanden (tidligere Nordvandsbestanden) af hvalros. Bestanden overvintre navnlig i Nordvandets østlige dele, mens de vestlige områder af Nordvandet ved Ellsmere Island er det primære sommerområde. Hvalros er sårbare overfor støj og forstyrrelser især i lavtvandede områder hvor de søger føde og hvor de bruger isen som rasteplads.

Figur 1 Kort over vigtige naturområder i Nordvestgrønland. De lille prikker angiver områder vigtige for hvalros. Et område ligger umiddelbart udenfor Moriusaq, et andet ved Qeqertarsuaq ved udmundingen af Ingfield Bredning. Kortet er hentet fra DCE GIS platform over vigtige naturområder i Grønland <http://gis.au.dk/RDImportantAreas/>. Det lille kort (indsat nederst til venstre) er fra scope for VVM og angiver den foreløbige sejlroute.

for a living planet®

Det er afgørende at man i VVM redegørelsen får beskrevet hvilke konsekvenser støj fra minedriften, sejladsen og den medfølgende risiko for olieforurening kan have for dyrlivet, herunde hvalros. Afbødende foranstaltninger bør omfatte en fast sejlroute udenom de mest sårbare områder samt regulering af minedrift og sejladsen efter sæson.

WWF vurderer at der til dette projekt skal stilles krav om at der ikke benyttes eller transporteres tung fuel olie (HFO) på fartøjer der benyttes i forbindelse med projektet. Et haveri eller anden forurening med HFO vil få uoverskuelige konsekvenser for det biologisk meget vigtige Nordvandsområde og vil være umuligt at bekæmpe i havis.

Af kommissoriet fremgår det, at selskabet vil beskrive forbrug af fossile brændsler, udledningen af CO₂ og partikler fra mineaktiviteterne. WWF anbefaler, at VVM redegørelsen også beskriver hvad selskabet vil gøre for at begrænse forbruget af fossile brændsler og udledningen af CO₂ og partikler. Partikler aflejres på sne- og isdækkede overfald og er med til at accelerere afsmeltningen fra et område, der allerede oplever stigende temperaturer. WWF foreslår, at selskabet undersøger hvorvidt de kan dække en del af deres energiforbrug ved egenproduktion af vedvarende energi fra sol, vind eller vand. Enhver kWh produceret lokalt vil give selskabet en besparelse i kroner og ører og vil reducere projektets miljøpåvirkning.

I beskrivelsen af den lokale udnyttelse af ressourcer i området (side 12-13) beskrives udviklingen af fiskeriet i Qaanaaq. Det skal understreges, at ressourcen er hellefisk (*Reinhardtius hippoglossoides*), ikke helleflynder (*Hippoglossus hippoglossus*), som der fejlagtigt står i kommissoriet for både VVM og VSB³. Området ved Moriusaq benyttes sandsynligvis fortsat til fangstture og ophold gennem sommeren, og det er afgørende, at få talt med lokalbefolkningen for at få kortlagt præcist hvor og hvornår området anvendes til jagt.

Minedrift er i sig selv aldrig miljømæssigt bæredygtigt – med enhver mine følger støj, forstyrrelser og risiko for forurening og man tømmer en ikke-fornybar ressource – hvorfor det er afgørende at et mineprojekt scorer højt på den samfundsmæssige bæredygtighed. Titaniumprojektet skal som alle andre mineprojekter måles på hvad det bidrager med af jobs, lærepladser og lokale kontrakter foruden det direkte bidrag til Landskassen. Det er en god idé at lade sig inspirere af de mål for samfundsmæssig bæredygtighed der er sat i andre mineprojekter, aktuelt rubinminen ved

---

³ <http://www.natur.gl/fisk-og-skaldyr/fisk/hellefisk/>

for a living planet®

Qeqertarsuatsiaaq som det beskrives i kommissorium for VSB, men situationen i Qaanaaq området er en helt anden når det gælder lokalt erhvervsliv og også lokal arbejdskraft. Trods ekstrem høj arbejdsløshed i Qaanaaq frygter WWF at selskabet får svært ved at tiltrække kvalificeret lokal arbejdskraft til arbejde i minen og at man må basere aktiviteterne på fly-in-fly-out ansatte. Hermed vil den langsigtede samfundsmæssige effekt af minen – indtægter og uddannelse – ikke nødvendigvis komme Qaanaaq borgerne til gode. Selskabet bør indlede en dialog med de lokale myndigheder og uddannelsesinstitutionerne i Qaanaaq allerede nu med henblik på at sikre, at minen giver lokale indtægter og lokale jobs.

På vegne af WWF Verdensnaturfonden
Mette Frost og Kaare Winther Hansen